

Avgifter och bidrag inom äldreomsorgen

2019

Antagna av kommunfullmäktige 2018-12-17, § 52

Innehållsförteckning

ALLMÄNT	1
<i>Maxtaxa</i>	1
<i>Inkomstbegreppet</i>	1
<i>Förbehållsbelopp</i>	1
<i>Avgiftsutrymme</i>	2
<i>Inget försörjningsstöd</i>	2
<i>Uppgiftslämning</i>	2
<i>Jämkning</i>	2
<i>Överklagan</i>	2
<i>Ersättningar och avgifter</i>	2
SÄRSKILT BOENDE	3
<i>Beslutsfattare</i>	3
<i>Avgift</i>	3
TILLFÄLLIGT BOENDE	4
<i>Korttidsvistelse</i>	4
<i>Korttidsvistelse för träningspatienter</i>	4
<i>Växelboende</i>	4
<i>Trygghetsplats</i>	4
<i>Beslutsfattare</i>	4
<i>Avgifter</i>	5
HEMTJÄNST	6
<i>Beslutsfattare</i>	6
<i>Avgift</i>	6
MATLEVERANS	7
<i>Beslutsfattare</i>	7
<i>Avgift</i>	7
DAGVERKSAMHET	8
<i>Öppen dagverksamhet</i>	8
<i>Individuell dagverksamhet</i>	8
<i>Beslutsfattare</i>	8
<i>Avgift</i>	8
ANHÖRIGSTÖD	9
<i>Avlösarservice</i>	9
<i>Avlastningsplats</i>	9
<i>Anhörigvårdsbidrag</i>	9
<i>Anhöriganställning</i>	9
<i>Beslutsfattare</i>	9
<i>Avgifter och bidrag</i>	10
TRYGGHETSLARM	12
<i>Beslutsfattare</i>	12
<i>Avgifter</i>	12
INSATSER UTAN BISTÅNDSBESLUT	13
<i>Telefonservice</i>	13
<i>Trygghetsplats</i>	13

<i>Avlastningsplats</i>	13
<i>Avgifter</i>	13

Allmänt

Socialtjänstlagen (SoL) reglerar vad kommunen får ta ut i avgift för omvårdnad. Den reglerar dels den högsta avgiften, som kommunen får ta ut, dels hur mycket pengar som den enskilde ska förbehållas för sina bostadskostnader och normala levnadsomkostnader, så kallat FÖRBEHÅLLSBELOPP.

Maxtaxa

Om nettoinkomsten är högre än förbehållsbeloppet får kommunen ta ut en avgift, för hemtjänst eller omvårdnad, som är maximerad till 2 089 kronor per månad för 2019. Beloppet är knutet till prisbasbeloppet och justeras den 1 januari varje år. Prisbasbeloppet för 2019 är 46 500 kronor. Avgift för kost eller hyra ingår ej i maxtaxan.

Inkomstbegreppet

Som inkomster räknas alla skattepliktiga, aktuella bruttoinkomster såsom pensioner, livränta, lön, sjukpenning, utdelning på aktier, fonder eller andra värdepapper samt ränta på kapital. Även andra inkomster som utländska pensioner, studiebidrag etcetera räknas som inkomst liksom bostadsstöd, bostadsbidrag, bostadstillägg med mera.

Makars inkomster räknas samman och delas på två. Var och en av makarna, som har insats, erhåller ett avgiftsbeslut.

Förbehållsbelopp

FÖRBEHÅLLSBELOPPET består av ett *minimibelopp* och den faktiska *bostadskostnaden* (8 kapitlet 7 § SoL).

Minimibeloppet ska täcka *normalkostnader* för:

livsmedel,	telefon och TV-avgift,	tandvård,
kläder och skor,	möbler och husgeråd,	öppen hälso- och
fritid,	hemförsäkring,	sjukvård,
hygien	hushållsel	läkemedel
		resor, dagstidningar

Minimibeloppet för den som är 65 år eller äldre 2019 är:

- För ensamstående 5 249 kronor per månad (*1/12-del av 1,3546 x prisbasbeloppet*).
- För gift/sambo 4 435 kronor per person och månad (*1/12-del av 1,1446 x prisbasbeloppet*).

Livsmedelsdelen, av minimibeloppet, följer Konsumentverkets beräkningar av skäliga levnadskostnader och avser kostnader för inköp av råvaror (livsmedel).

Individuellt tillägg kan medges den som inte har förmåga att själv tillaga sin mat utan får matleverans, äter på dagverksamhet eller har heldygnskost på särskilt boende. Den enskilde kan då beviljas tillägg för fördyrad kost och har därmed rätt till ett högre förbehållsbelopp per månad. Förbehållsbeloppet räknas upp med skäligt belopp för den fördyrade matkostnaden.

Individuellt tillägg kan också medges om man kan visa att man har andra merkostnader som exempelvis kostnad för god man, merkostnader för kost vid viss kostintolerans etcetera. Beloppen följer konsumentverkets beräkningar.

Individuellt avdrag. På motsvarande sätt kan förbehållsbeloppet minskas om man inte har kostnader för någon eller några av de upptagna posterna.

Avgiftsutrymme

Om nettoinkomsten är högre än förbehållsbeloppet finns ett AVGIFTSUTRYMME som styr avgiften. Om förbehållsbeloppet är högre än nettoinkomsten kan kommunen inte ta ut några avgifter för hjälpen eller omvårdnaden.

Inget försörjningsstöd

Reglerna innebär *inte ett allmänt försörjningsstöd*. Kommunen har ingen skyldighet att betala ut medel till omsorgstagare för att han eller hon ska nå upp till det förbehållsbelopp som anges i lagen.

Uppgiftslämning

När omsorgstagare av någon anledning inte lämnar inkomstuppgift till kommunen debiteras högsta avgift i aktuell omsorgsnivå.

Jämkning

Jämkning kan medges på grund av dubbla bostadskostnader i samband med inflyttning till ett särskilt boende. Jämkning medges i högst tre månader, utöver inflyttningsmånaden, och görs med det belopp som motsvarar den lägsta bostadskostnaden. Jämkning medges endast om den boende inte har banktillgångar eller andra lätt realiserbara tillgångar, som överstiger 100 % av prisbasbeloppet. För makar gäller 160 % av prisbasbeloppet.

Områdeschef kan också fatta beslut om att reducera avgiften, till en lägre nivå, i vissa särskilda fall.

Överklagan

Den enskilde har rätt att överklaga sitt beslut om avgift, för hjälp i hemmet eller för omvårdnad, genom förvaltningsbesvär, till förvaltningsrätten.

Ersättningar och avgifter

Belopp för ersättningar fastställs av socialnämnden och regleras årligen genom att följa förändringen av prisbasbeloppet eller andra centrala riktlinjer som ligger till grund för de beslutade beloppen. Belopp som följer prisbasbeloppet regleras den 1 januari varje år.

Avgifter fastställs av kommunfullmäktige.

Särskilt boende

Med särskilt boende avses en bestående vistelse i särskild boendeform där det finns tillgänglig personal dygnet runt. Plats på särskilt boende kan beviljas när den enskilde inte längre klarar att bo kvar i sin ordinära bostad, trots omfattande hjälp i hemmet. Först när alla möjligheter till stöd i hemmet är uttömda och behovet av tillsyn, trygghet och säkerhet inte kan tillgodoses i det ordinära boendet kan ansökan om plats i särskilt boende beviljas.

Beslutsfattare

Handläggare fattar beslut när det gäller särskilt boende i Västerviks kommun.

Vid flytt från en annan kommun är det enhetschefen på utredningsenheten för äldre och funktionsnedsatta som fattar beslut om särskilt boende enligt 2 a kapitlet 8 § SoL.

Avgift

Huvudprincipen för särskilt boende är att den enskilde betalar en avgift för hyra, en avgift för kost och en avgift för omvårdnad.

Hyrorna är fastställda efter bostadens standard och storlek. Varje hyresgäst har ett andrahandskontrakt. Hyra för del av månad beräknas utifrån 1/30 av månadshyran per dygn.

Högsta avgift för plats i särskilt boende, som inte omfattas av hyreslagen, är 2 146 kronor per månad (*1/12-del av 0,5539 x prisbasbeloppet*).

Den enskilde ska betala för sin kost. Avgiften för heldygnskost är 3 802 kronor per månad. Alternativet är att debitera 125 kronor per dygn om det är oregelbundenhet i mathållningen, det vill säga om den enskilde ibland betalar för sin mat på annat sätt eller inte bor i särskild boendeform under hela månaden. Avgiften för kost följer den årliga prisjustering som kommunservice använder när de interna avtalen fastställs inom kommunen (*faktiska löneökningar enligt kommunals avtal – 75 % av den fasta kostnaden, KPI Nettoprisindex, SCB – 25 % av den fasta kostnaden samt prisindex för storhushåll, Delfi marknadsparter AB – påverkar den rörliga kostnaden*). På detta sätt följer kostavgiften den faktiska prisutvecklingen inom området.

Den enskilde ska betala en omvårdnadsavgift. Denna avgift är maximerad till 2 089 kronor per månad, men reduceras utifrån den enskildes avgiftsutrymme. Den enskilde ska ha ett avgiftsbeslut som är möjligt att överklaga.

Avgift för bårtransport (om det har beställts av omsorgspersonal) är 1 137 kronor. Avgiften är fastställd utifrån följande:

- 1 021 kronor regleras efter: enhetspris 1 002 kronor (år 2018) + 50 % AKI (juni 2018/juni 2017) + 20 % KPI (juni 2018/juni 2017) + 30 % eller 300,60 kronor som inte justeras alls.
- 52 kr för administrativa kostnader.
- 6 % moms.

Tillfälligt boende

Med tillfälligt boende avses följande insatser:

- Korttidsvistelse
- Korttidsvistelse för träningspatienter
- Växelboende
- Trygghetsplats

Gemensamt för de fyra olika formerna av tillfälligt boende är att de innebär en tillfällig vistelse i särskild boendeform. Beslut om tillfälligt boende ges till personer som bor i ordinärt boende.

Korttidsvistelse

Insatsen korttidsvistelse kan beviljas då den enskilde är i behov av vård i livets slutskede eller då handläggaren behöver ytterligare utredningstid för att utreda framtida insatser.

Korttidsvistelse för träningspatienter

Målgruppen för insatsen korttidsvistelse för träningspatienter är personer som har tillfälligt behov av träning som inte kan tillgodoses i ordinärt boende.

Växelboende

Insatsen växelboende innebär planerad vistelse på särskilt boende enligt en regelbundet återkommande och på förhand beslutad intervall. Målgruppen är personer som har behov av miljöombyte eller rekreation och/eller som vårdas av en anhörig som behöver tid för avlastning eller återhämtning.

Trygghetsplats

Insatsen trygghetsplats innebär möjlighet att genom kontakt med kommunsjuksköterska akut erhålla vistelse i särskild boendeform under helger och maximalt tre (3) vardagar.

Beslutsfattare

Handläggare fattar beslut när det gäller insatserna korttidsvistelse och växelboende.

Legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal beslutar om vilka som omfattas av insatsen korttidsvistelse för träningspatienter.

Trygghetsplats är en icke biståndsbedömd insats.

Avgifter

Korttidsvistelse, korttidsvistelse för träningspatienter samt växelboende

Omvårdnadsavgiften för korttidsvistelse, korttidsvistelse för träningspatienter samt växelboende är maximerad till 70 kronor per dygn (*1/30-del av maxavgiften för hemtjänst*). Avgiften är inkomstrelaterad, det vill säga avgiften är maximerad till 2 089 kronor per månad och reduceras utifrån den enskildes avgiftsutrymme. Kostavgiften är 125 kronor per dygn.

Trygghetsplats

För den som vistas på trygghetsplats är avgiften för boendet 72 kronor per dygn (*1/30-del av den högsta avgiften* (2 146 kronor per månad) *för bostad som inte omfattas av hyreslagen*). Kostavgiften är 125 kronor per dygn.

Hemtjänst

Hemtjänstinsatser ska syfta till att den enskilde genom olika insatser i bostaden ges möjlighet att bo kvar i sin invanda hemmiljö. Hjälp och stöd i form av hemtjänst kan beviljas flera tillfällen per dygn. Den enskilde ska, utifrån förmåga, vara så delaktig som möjligt i biståndet. Den enskilde ska, på egen hand eller med stöd av omsorgspersonal, göra det som han eller hon klarar av, vilket bibehåller dennes funktioner. Biståndet ska utformas så att det stärker den enskildes möjligheter att leva ett självständigt liv.

Beslutsfattare

Handläggare fattar beslut när det gäller hemtjänst i Västerviks kommun.

Avgift

Den enskilde ska betala en omvårdnadsavgift. Denna avgift är maximerad till för närvarande 2 089 kronor per månad, men reduceras utifrån den enskildes avgiftsutrymme. Den enskilde ska ha ett avgiftsbeslut som är möjligt att överklaga.

Avgiften fastställs utifrån hur många timmar per månad som hemtjänst utförs. Avgiften för hemtjänst är 300 kronor per timme (*1/12-del av 0,0774 x prisbasbeloppet*), dock högst 2 089 kronor per månad.

Om den enskilde önskar avboka en inplanerad hemtjänstinsats gäller en uppsägningstid på fem dagar. Om den enskilde avsäger sig insatsen mindre än fem dagar i förväg debiteras han eller hon utifrån den inplanerade tiden för insatsen. Regeln om fem dagars uppsägningstid gäller dock inte vid dödsfall, sjukdom eller förändrat behov som föranleder sjukhusvistelse, trygghetsplats, korttidsvistelse etcetera.

Matleverans

Matleverans innebär att den enskilde kan få färdiglagad mat levererad till sitt ordinära boende. I Västerviks kommun tillämpas för närvarande kylda matportioner som den enskilde värmer upp (i mikrovågsugn eller vanlig ugn) på egen hand eller vid behov med hjälp av hemtjänst. Matportionerna levereras hem till den enskildes bostad en gång i veckan. Varje vecka finns det olika rätter att välja på och det finns också möjlighet att få specialkost.

Beslutsfattare

Handläggare fattar beslut när det gäller matleverans i Västerviks kommun.

Avgift

Avgiften för matleverans är 64 kronor per portion. Avgiften justeras löpande i enlighet med det pris per portion som gäller enligt avtal med externa leverantörer av matleverans. Skulle priset sänkas i samband med tecknandet av ett nytt avtal kommer avgiften till den enskilde att justeras nedåt med motsvarande belopp.

Dagverksamhet

På kommunens dagverksamheter erbjuds social samvaro och aktiviteter. Dagverksamhet finns i två former:

- Öppen dagverksamhet
- Individuell dagverksamhet

Sysselsättning ska ge utrymme för flexibla och individuella lösningar, t ex kursverksamhet eller fritids- eller hobbykaraktär.

Öppen dagverksamhet

I de tätorter där det finns särskilda boenden finns det också öppna dagverksamheter som är öppna för allmänheten. Där är alla som har intresse av den sociala samvaro och de aktiviteter som erbjuds där välkomna. På dagverksamheten erbjuds möjlighet att äta mot en avgift. Om den enskilde har behov av stöd och/eller hjälp i samband med transporten till eller från dagverksamheten kan han eller hon ansöka om hemtjänst i form av ledsagning.

Individuell dagverksamhet

Individuell dagverksamhet är en särskild dagverksamhet för personer som har en demensdiagnos och som har behov av social gemenskap, aktivering, sysselsättning och/eller miljöombyte. Syftet med individuell dagverksamhet är att bibehålla och förbättra de funktioner som den enskilde har kvar. Syftet är också att insatsen ska ge möjlighet till avlastning för närstående. På individuell dagverksamhet erbjuds möjlighet att äta mot en avgift. Om den enskilde har behov av stöd och/eller hjälp i samband med transporten till eller från dagverksamheten kan han eller hon ansöka om hemtjänst i form av ledsagning.

Beslutsfattare

Handläggare fattar beslut när det gäller insatsen individuell dagverksamhet.

Öppen dagverksamhet är öppen för alla utan biståndsbeslut.

Avgift

Lunch vid kommunens dagverksamheter kostar 59 kronor. På dagverksamheterna finns det även möjlighet att köpa förmiddags- och eftermiddagsfika.

Anhörigstöd

Enligt 5 kapitlet 10 § SoL ska "Socialnämnden erbjuda stöd för att underlätta för de personer som vårdar en närstående som är långvarigt sjuk eller äldre eller som stödjer en närstående som har funktionshinder". I Västerviks kommun finns följande former av anhörigstöd som berör avgifter och bidrag:

- Avlösarservice
- Avlastningsplats
- Anhörigvårdsbidrag
- Anhöriganställning

Avlösarservice

Insatsen avlösarservice innebär att en anhörig kan beviljas avlösning i sitt omvårdnadsuppdrag i upp till max 10 timmar per månad utan avgift. Syftet med avlösarservice är att den anhöriga ska få möjlighet till avlösning och avlastning i sitt uppdrag samt möjlighet att lämna hemmet för vila, rekreation och vidmakthållande av egna sociala kontakter.

Avlastningsplats

Insatsen avlastningsplats innebär att en anhörig kan erhålla avlösning i sitt omvårdnadsuppdrag genom att den enskilde vistas på korttidsboende på Annagården. Syftet med insatsen avlastningsplats är att den närstående ska få möjlighet till avlösning och avlastning i sitt uppdrag samt möjlighet att lämna hemmet för vila, rekreation och vidmakthållande av egna sociala kontakter.

Anhörigvårdsbidrag

Anhörigvårdsbidrag är ett ekonomiskt bidrag som beviljas på grund av att en närstående utför hela eller delar av den enskildes personliga omvårdnad. Bidraget ska inte ses som en lön utan som en symbolisk uppskattning för den insats som den närstående gör. En förutsättning för att beviljas anhörigvårdsbidrag är att den enskilde ska vara i behov av personlig omvårdnad och/eller medicinska insatser samt att den anhöriga ska uppbära någon form av pensionsförmån på heltid.

Anhöriganställning

Grundregeln är att beviljade insatser verkställs av kommunens egenregi alternativt av privata leverantörer som kommunen har tecknat avtal med. I vissa specifika fall, med stor restriktivitet, kan kommunens egenregi välja anställa en närstående för att utföra beviljade hemtjänstinsatser.

Beslutsfattare

Handläggare fattar beslut enligt 4 kapitlet 1 § SoL när det gäller avlösarservice. Insatsen avlastningsplats är en icke biståndsbedömd insats.

Handläggare fattar beslut enligt 4 kapitlet 2 § SoL när det gäller anhörigvårdsbidrag.

Chef inom äldreomsorgen fattar beslut om eventuell anhöriganställning.

Avgifter och bidrag

Avlösarservice

Ingen avgift.

Avlastningsplats

Omvårdnadsavgiften för avlastningsplats är maximerad till 70 kronor per dygn (*1/30-del av maxavgiften för hemtjänst*). Avgiften är inkomstrelaterad, det vill säga avgiften är maximerad till för närvarande 2 089 kronor per månad, och reduceras utifrån den enskildes avgiftsutrymme. Kostavgiften är 125 kronor per dygn.

Anhörigvårdsbidrag

Anhörigvårdsbidrag kan beviljas i tre olika vårdtyngdsnivåer, nämligen 20 %, 40 % eller 60 % av prisbasbeloppet och är skattefritt. Vilken ersättningsnivå som beviljas i det enskilda fallet avgörs på grundval av hur omfattande insatser som den anhöriga utför. Behov av stöd och/eller hjälp:

- 1-2 timmar per dygn motsvarar nivå 1 (20 %), vilket innebär 775 kronor per månad
- 3-4 timmar per dygn motsvarar nivå 2 (40 %), vilket innebär 1 550 kronor per månad
- 5-6 timmar per dygn motsvarar nivå 3 (60 %), vilket innebär 2 325 kronor per månad

Bidraget fortgår högst 30 dagar efter det att den enskilde kommer till sjukhus eller flyttar till särskilt boende eller korttidsvistelse etcetera. Om den enskilde har växelvård ska bidraget nedräknas motsvarande den andel av månaden som växelvårdsvistelsen varar. Bidraget upphör vid månadsskiftet efter det att omvårdnadsbehovet har upphört. Ersättningen utbetalas oavsett om avbrottet i omvårdnaden är planerat eller inte. Den anhöriga är ansvarig för att meddela kommunen vid eventuellt avbrott i omvårdnaden, vilket ska formuleras i beslutet.

Anhöriganställning

Anställning görs för ett visst antal timmar per vecka utifrån den tid som handläggare har beviljat. Anställningen sker enligt PAN eller HÖK-avtalet. Anställning gäller enbart personer i yrkesverksam ålder.

Den enskilde ska, även då hemtjänstinsatserna utförs av anhörig, betala en omvårdnadsavgift. Denna avgift är maximerad till för närvarande 2 089 kronor per månad, men reduceras utifrån den enskildes avgiftsutrymme. Den enskilde ska ha ett avgiftsbeslut som är möjligt att överklaga.

Avgiften fastställs utifrån hur många timmar per månad som hemtjänst utförs. Avgiften för hemtjänst är för närvarande 300 kronor per timme, dock högst 2 089 kronor per månad.

Om den enskilde önskar avboka en inplanerad hemtjänstinsats gäller en uppsägningstid på fem dagar. Om den enskilde avsäger sig insatsen mindre än fem dagar i förväg debiteras han eller hon utifrån den inplanerade tiden för insatsen. Regeln om fem dagars uppsägningstid gäller dock inte vid dödsfall, sjukdom eller förändrat behov som föranleder sjukhusvistelse, trygghetsplats, korttidsvistelse etcetera.

Trygghetslarm

Med ett trygghetslarm kan den enskilde snabbt komma i kontakt med omsorgspersonal dygnet runt om han eller hon skulle råka ut för en nödsituation.

Kommunen har en garanti som säger att installation av trygghetslarm ska utföras inom fem arbetsdagar, förutsatt att den enskilde har ett telefonabonnemang och har ordnat nycklar till sin bostad. Om trygghetslarmet inte har installerats inom fem arbetsdagar återbetalar kommunen tre månadsavgifter till den enskilde.

Beslutsfattare

Handläggare på kommunens larmcentral på Rosavilla fattar beslut när det gäller insatsen trygghetslarm.

Avgifter

Avgiften för trygghetslarm är 250 kronor per månad. Avgiften följer eventuellt förändrade självkostnadspriser i samband med nya upphandlingar/avtal. Avgiften för trygghetslarm ingår i de avgifter som räknas som vård- och omsorgsinsatser och omfattas av maxtaxan. Om trygghetslarmet avslutas innan den 5:e eller inleds efter den 25:e i månaden utgår ingen avgift.

Vid borttappat trygghetslarm debiteras den enskilde en engångsavgift om 480 kronor. Avgiften omfattas inte av maxtaxan.

Insatser utan biståndsbeslut

Telefonservice

Telefonservice innebär stöd i form av regelbunden telefonkontakt med omsorgspersonal. Telefonservice kan ges som en enskild insats eller tillfälligt ersätta tillsyn. Det är den enskildes ansvar att ha ett telefonabonnemang och telefon.

Trygghetsplats

Insatsen trygghetsplats innebär möjlighet att genom kontakt med kommunsjuksköterska akut erhålla vistelse i särskild boendeform under helger och maximalt tre (3) vardagar.

Avlastningsplats

Insatsen avlastningsplats innebär att en anhörig kan erhålla avlösning i sitt omvårdnadsuppdrag genom att den enskilde vistas på korttidsboende på Annagården. Syftet med insatsen avlastningsplats är att den närstående ska få möjlighet till avlösning och avlastning i sitt uppdrag samt möjlighet att lämna hemmet för vila, rekreation och vidmakthållande av egna sociala kontakter.

Avgifter

Telefonservice

Avgiften för telefonservice är 129 kronor per månad (*1/12-del av 0,0333 x prisbasbeloppet*). Avgiften ingår i de avgifter som räknas som vård- och omsorgsinsatser och omfattas av maxtaxan. Om telefonservicen avslutas innan den 5:e eller inleds efter den 25:e i månaden utgår ingen avgift.

Trygghetsplats

För den som vistas på trygghetsplats är avgiften för boendet 72 kronor per dygn (*1/30-del av den högsta avgiften (2 146 kronor per månad) för bostad som inte omfattas av hyreslagen*). Kostavgiften är 125 kronor per dygn.

Avlastningsplats

Omvårdnadsavgiften för avlastningsplats är maximerad till 70 kronor per dygn (*1/30-del av maxavgiften för hemtjänst*). Avgiften är inkomstrelaterad, det vill säga avgiften är maximerad till för närvarande 2 089 kronor per månad, och reduceras utifrån den enskildes avgiftsutrymme. Kostavgiften är 125 kronor per dygn.